

Niet-technische samenvatting 20172727

1 Algemene gegevens

- 1.1 Titel van het project | Praktisch onderwijs Gezelschapsdieren t.b.v. studenten Diergeneeskunde
- 1.2 Looptijd van het project | 5 jaar
- 1.3 Trefwoorden (maximaal 5) | Onderwijs, klinisch onderzoek, vaardigheden, gezelschapsdieren

2 Categorie van het project

- 2.1 In welke categorie valt het project.
- U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.*
- Fundamenteel onderzoek
- Translationeel of toegepast onderzoek
- Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
- Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid
- Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
- Hoger onderwijs of opleiding
- Forensisch onderzoek
- Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

- 3.1 Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)
- Practisch onderwijs ten behoeve van studenten Diergeneeskunde, die zich trainen op het gebied van diagnostiek en diverse vaardigheden bij gezelschapsdieren.

3.2 Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?	De samenleving heeft goed opgeleide dierenartsen nodig om de gezondheid en het welzijn van dieren te bevorderen. Daarnaast hebben dierenartsen een belangrijke rol in de vroege opsporing van besmettelijke dierziekten, die een bedreiging kunnen vormen voor dieren en mensen. Ook wordt de taak van de dierenarts met betrekking tot volksgezondheid (zoönosen, antibioticaresistentie) steeds belangrijker. Om al deze taken te kunnen uitoefenen is een goede training, deels met echte dieren, essentieel. Mede door het praktisch onderwijs kunnen afgestudeerde dierenartsen zieke dieren goed behandelen, voorkomen dat dieren ziek worden, de gezondheid van dieren in de gaten houden en allerlei wettelijke, wetenschappelijke en maatschappelijke taken goed uitvoeren.
3.3 Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?	Er worden gezonde volwassen honden, katten, fretten, konijnen, duiven, papegaaien, valkparkieten, slangen, leguanen gebruikt. Voor de periode van 5 jaar verwachten wij maximaal 182 honden, 48 katten, 48 fretten, 48 konijnen, 240 duiven, 48 papegaaien, 4 valkparkieten, 2 slangen en 1 leguaan (individuele dieren) worden ingezet. Veel van deze dieren worden voor meerdere onderwijsmomenten ingezet.
3.4 Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?	Diverse onderdelen zijn niet prettig voor de dieren. Sommige dieren kunnen pijn of ongemak hebben als gevolg van het oefenen van een behandeling (bijv. het geven van een injectie). Daarnaast kan het gedurende een aantal uren in de onderwijsruimte staan voor stress zorgen. Daarom wordt na gegeven onderwijs altijd een rusttijd in acht genomen, waarin de dieren niet worden lastiggevallen. Die rusttijd verschilt per handeling en varieert van 1 tot 7 dagen.
3.5 Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?	De meeste practica geven licht ongerief, bij 1 practicum (maximaal 12 honden in 5 jaar periode) is sprake van matig ongerief.
3.6 Wat is de bestemming van de dieren na afloop?	De dieren worden herhaaldelijk gebruikt, dus bij gezonde proefdieren zal de bestemming hergebruik zijn.

4 Drie V's

4.1 Vervanging Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.	Studenten hebben toegang tot veel demonstratiemateriaal en leren en oefenen veel vaardigheden op namaakdieren en namaakorganen van dieren, maar moeten daarnaast een aantal keren met echte (levende en dode) dieren hebben geoefend. Dit als voorbereiding op het onderwijs in de kliniek en tijdens externe stages (onderwijs dat niet direct wordt verzorgd door faculteitsmedewerkers), waar studenten met patiënten en hun eigenaren gaan werken. Waar vervanging van deze proefdieren mogelijk is, is dit in het verleden al gebeurd. Zo wordt veel onderwijs verricht op dode dieren die ons ter beschikking zijn gesteld door eigenaren via het dier donor codicil. Ook nu wordt nog steeds gezocht naar andere methoden en worden onder andere plastinaten (plastic modellen) gemaakt van organen of (delen) van dieren als demonstratiemateriaal, en wordt gebruik gemaakt van computermodellen. Er wordt steeds meer gebruik gemaakt van technische hulpmiddelen, zoals specifieke plastinaat modellen (oefenen inbrengen laryngoscoop bij afdeling anaesthesie, Critical Care 'Jerry' Dog (hondenpop om beademen en hartmassage te oefenen) en de Critical Care 'Fluffy' Cat
--	--

(kattenpop om beademen en hartmassage te oefenen).

4.2 Vermindering

Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.

Er worden zo min mogelijk dieren gebruikt, door ze meermalen opnieuw in te zetten waar mogelijk. Het aantal dieren kan niet verder verlaagd worden, omdat de dieren tussendoor voldoende rusttijd moeten krijgen. Het aantal dieren wordt ook bepaald door het minimum en maximum aantal studenten per practicum per dier.

4.3 Verfijning

Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.

Om studenten Diergeneeskunde, die een algemene bevoegdheid krijgen, specifieke vaardigheid in het werken met gezelschapsdieren aan te leren, kun je niet anders dan met de verschillende diersoorten werken waarmee de studenten later in het beroepsveld mee in aanraking zullen komen. Omdat studenten als dierenarts vooral met honden, katten en konijnen te maken zullen krijgen worden deze het meest ingezet, en in mindere mate vogels, fretten en reptielen. Zo sluit de opleiding het beste aan op de praktijk, wat de kwaliteit van hun toekomstige werk ten goede komt.

Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.

1. De onderwijsdieren worden voornamelijk in groepshuisvesting gehouden in een rustige omgeving die aansluit bij hun behoeften wat betreft management van klimaat, licht, bedding en voer en watervoorziening.
2. Het welzijn en de gezondheid van de dieren wordt elke dag gecontroleerd. Hierdoor kunnen kwalen snel gezien worden en worden de dieren snel behandeld, of indien nodig, gedood.
3. Na een practicum krijgen alle dieren voldoende rust voordat ze opnieuw worden ingezet.
4. De dieren krijgen optimale zorg, door vakkundig personeel omdat ze zijn gehuisvest in een ruimte die gelegen is in hetzelfde gebouw als de kliniek voor Gezelschapsdieren waarin vrijwel alle specialisaties vertegenwoordigd zijn.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum

24-08-2017

Beoordeling achteraf

Nee

Andere opmerkingen

Nee